

Dopisi.

Mariborski okraj.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom, Dne 6. aprila se je pri nas ustanovila kmetijska podružnica. Govornik iz Gradca je govoril stvarno in pametno. Dovolimo si samo nekatere opazke. Ustajovni shod se je naznanil samo Nemcem (?) in omahljivcem. Znani večkratni kandidat Girstmajer je poudarjal, da se v podružnico, oziroma v odbor, ne smejo sprejemati take osebe, ki delajo samo zgago in narodnostni prepir. To podpisemo z obema rokama. Dalje je loptil po naših poslancih, da ne puste deželnemu zboru delovati. Počasi Francej! Naši poslanci so odgovorili samo nam kmetom in delavcem, ki smo jili izvolili, nikdar pa ne štajerčijancem. Dokler bo nemško-nacionalna večina v Gradcu mnenja, da je za Nemce samo meso, za nas Slovence pa le oglošana kost primerna hrana, tako dolgo bodo naši poslanci obstruirali in če to traja magari še 10 let. Izvoljeni odborniki so vsi tajenacional, ki pa večidel žive le od trgovine. Da se je govorilo le nemški in po potrebi tudi hajlalo, skolaraj ni treba omenjati. Torej slovenski kmetje in obrniki, pozor! Namen kmetijske podružnice ni, v prvi vrsti delovati v blagor kmečkemu stanu, ampak ojačiti in vzdržati nemštvo, ki je zavoljo probujene okolice po mnenju nekaterih iz Slov. gorice, Savinjske doline, Koroškega itd. semkaj privandranih Nemcev (!) (katerih stariši pa niso znali nemški) v veliki nevarnosti.

Ptujski okraj.

Ptjanske novice. Le pijmo ga! Dne 15. aprila je zgođaj v ptujski bolnišnici nek L. Trafela, ki je ležal tam bolan na posledicah pijančevanja, skočil v trenutku, ko ni bil opazovan, skozi okno 1. nadstropja na tla, kjer si je strl roko in se tudi drugače nekoliko poškodoval. Snops mu je vzel pamet in zdravje. Le pijmo ptujski snopsek, berimo Judežvega „Stajerca“, saj imamo še vedno preveč denarja in zdravja! — Kdo je onidr Plachky, ki sedaj po raznih mestih govori proti Slovanom, katere naj Nemci pozobljejo? To je ptujski advokat, kateri živi večnoma od slovenskega denarja, kateri pa je zato duša vsega, Slovence sovražnega gibanja, zlasti na Sp. Štajerskem. Zapomni si, slovenski kmet, kako te ljubi ta nemški dohtar, ki je še pred kratkim na nekem nemškem zborovanju na Ptuj Slovane, torej tudi Slovence imenoval „Erbfeinde“, to je rojene sovražnike! menda zato, ker ga preveč zalagajo z denarjem! — Kmet, poslušaj! Ptuj imenujejo drugod najbolj nemško avstrijsko mesto, to je: v Ptuju je najbolj zagrizeno nemštvo! In kdo so ti Nemci? Ornič, krušni oče „Stajerca“, je slovenske rodovine; Poldek Slawitsch je, kakor kaže že njegovo „germansko“ ime, slovenske rodovine; dr. Plachky je rojen Čeh itd. Izključno vsi, pravimo vsi, kakor je to že celo graški „Tagesp.“ priznal, žive edino le od slovenskega kmeta.

Zetale. Na velikonočni ponedeljek in velikonočni terek je priredilo naše katoliško bralno in izobr. društvo lepo gledališko predstavo in sicer so igrala dekleta igro „Pri gospodi“, moški pa žaloigro „Spoustaj očeta.“ Udeležba je bila vsakokrat povoljna, česar ni bilo lahko bila boljše. Igralo se je zelo dobro. Marsikaterega posameznega igralca in igralke bi radi pohvalili, pa vemo, da jim to ni ljubo. Zlasti so dekleta igrala tako, da še do sedaj nikdar tako lepo in naravno. Cast vsem skupaj! Miheta, mladeža in starega grofa pa še želimo večkrat videti na odru, če tudi v drugih vlogah. Da sta se igri vsem dobro dopadli, je najlepše znamenje to, da so nekateri gledalci, ki so bili pri igri že v ponedeljek, še prišli tudi v terek.

p Zetale. Prejšnjo soboto ponoči je padel čez 1 meter visok sneg. V nedeljo in ponedeljek ponoči pa je vse pomrznilo, kar je le količkar začelo gnati. Sadje in vinogradi so izredno lepo pokazali, sedaj pa je vse uničeno. Nekaj upanja je še mogoče, da poznim vrstam sadja in poznim trtām, n. pr. rizlingu, še ni tako hudo škodovalo. Našim ljudem se že tako slabo godi, zdaj pa nam je še upanje na jesensko branje in jesenske dohodke vzel sneg in mráz. C. kr. oblasti pa ljudske bede nič ne vidijo. Že pred meseci je za občino Nadolje, Kočice in Dobrino, ki so bile lani zadete po toči, izposloval naš državni poslanec dr. Jan. kovič 7000 K podpore, a denar še oblasti nekje drži. Kako je videti, bode treba uradnike c. kr. ptujškega okrajnega glavarstva na drug način prijeti ter objaviti natančno, kako se je ta slavni urad nasproti tej podpori obnašal!!

Ljutomerski okraj.

1 Radenski novi župan se je razkoračil v svoji ljubi „Slogi“. Nič ne zavrača svojedobne naše trditve, da je s pomočjo „Stajerca“ zlezel na županski stolec in da se je zvezal z Nemci. Bila bi tudi skrajna predržnost, to tajiti. Istotako je pa tudi drzno, če g. Zemljič imenuje dopisnika „grdega lažnjivca in podlega obrekovalca“, dokler ne dokaže, da je vsaj en zagrizen štajerčijanec volil njega. Da bi ga žeje po županstvu naredile tako pozabljivega, da bi sedaj ni

ti ne vedel več, s kakšnimi ljudmi se je združil ob volitvah, tega ne moremo trditi. Če se torej zdaj dela nedolžnega, je to drzno; o moštosti niti ne govorimo. Sicer se pa njegovi zahtevi prav lahko ustreže. Gospod župan menda pozna nekega Jakoba Zemljiča, ki je s „Stajercem“ agitiral po Radinskem vrlu in pri dr. Höhnu proti Divjaku, kdor tako dela, je ali zagrizen štajerčijanec ali pa človek, ki mu je prav vsako še tako protinarodno sredstvo. Gospod župan nam naj pove, kdo je ta mož, da ne bomo sumili njega, ker n. si slučajno enako ime. Zemljiča je volilo županom četrto mož. Izmed teh gotovo prav dobro pozna žrnovskega Zamuda in radinskega Antona Zemljiča. Trditi, da sta ta dva sovražnika „Stajerca“, četudi ga rečimo nimata naročenega, to bi bilo isto kakor trditi, da g. J. Zemljič ni zdaj radenski župan. Tretji odbornik je pa tudi s „Stajercem“ trditvami volil proti Divjaku. Sicer se pa mora g. Zemljič ozirati ne le na županske volitve, ampak tudi na odbornike. Pozabil je najbrže že, kako so vsi štajerčijanci in radenski Nemci delali za njegovo stranko. Znamo nam je celo, da se je radgonski veliki Nemec dr. Kamnikar zanimal za te volitve v prid g. Zemljiču. In če ima g. župan žrnovskega Beleka in radinskega Himelraja, ha za zavedna narodnjaka, tedaj ima o narodnosti čudne pojme. V II. razredu je dobil g. Zemljič največ glasov (12). Tudi so volili tudi Nemci, n. pr. ravnatelj Lochpichler; torej so ti vsi dali svoje glasove njemu. Eden izmed njih se je celo izrazil: „Mi smo volili tiste, katere nam je Zemljič napisal“. (Ime je na razpolago.) Pa si g. Zemljič še upa v „Slogi“ trditi, da so njega volili sami narodno zavedni možje! Kakšna je narodna zavednost njegova in njegovih pristašev, naj pojasni tudi to dejstvo. V I. razredu je bilo oddanih 9 glasov. Izvoljeni so bili trije Zemljičevi pristaši z 9 glasovi in Nemec dr. Höhn s 7 glasovi. Od naše stranke sta volila v tem razredu le Divjak in Mauko. Torej sta bila samo ona tako narodno zavedna, da nista dala svojega glasu Nemcu. Zgoraj omenjeni „narodno-napredni“ možje so volili proti Divjaku „samo iz gospodarskih ozirov“, tako trdi g. Zemljič v „Slogi“. Ne imejte vendar za norca sebe in drugih! Kakšni so ti gospodarski oziri? Ceste so take kakor v vsaki občini. Zaradi očitavanja uporabe obresti od občinskega denarja ste pa vsi morali podpisati izjavo, da je vse v redu. Sicer pa s takimi trditvami g. Zemljič bje samega sebe po ustih. Saj je bil v odboru pod Divjakovim županstvom. Ali ni vedel ziniti, če se mu ni zdelo kaj v redu? Z zloglasnim „Stajercem“ po kom udrihati, to pač ni možato. Bajje grozi g. Zemljič s tožbami tistim, ki mu ne bodo dali miru. Se ne ustrašimo, g. Zemljič! Če bo treba, bomo tudi v bodoče javno govorili, posebno, če nas bo g. Zemljič tako neokusno izzival, kakor je to storil v „Slogi“. Povem tudi g. Zemljiču, da nekateri njegovi pristaši že sedaj uvidevajo, kaj so naredili pod njegovo komando.

Slovenjgraški okraj.

s Martin pri Slov. gradu. Marsikoga bo moralo zanimati, kakšni ljudje stanujejo v Slovenjem gradu. Pristni Slovenci, ne; ker nemško govorijo. Tedaj pa Nemci, tudi ne; ker nemško prav ne znajo. Poslušajte! Pred nedavnim časom sem se napotil proti mestu, da si nakupim raznih stvari. Ko grem po cesti, mi pride nasproti gosposko oblečen fant ter me pozdravi, seveda v blaženi polnemščini: „Guten Morgen!“ — Ha-ha, lep pozdrav res, „dober želodec!“ Če že hočete nemško pozdravljati, se nemščine pravilno naučite, da se ne bomo smejali taki spakodranim nemščini.

s Sv. Martin pri Velenju. V nedeljo, dne 13. aprila, je bil v Društvenem Domu ustanovni shod J. S. Z. Kljub slabemu vremenu je vendar prihitelo še precejšnje število zborovalcev. Od načelstva J. S. Z. poslani govornik Vekoslav Zajc nam je opisal razne postave, ki se snujejo za delavce v državnem zboru. Podal nam je tudi jasno sliko, kako velike koristi bi bilo pri nas gospodarsko društvo, in to je mogoče doseči, če je ljudstvo organizirano v J. S. Z. Za Zajcem je govoril č. g. Kaplan Malajner ter navduševal zborovalce k pristopu v J. S. Z. Oglasilo se je že ta dan toliko članov, da je skupina gotova stvar pri nas. V nedeljo, dne 20. aprila popoldne pa se je izvolil odbor in nato je sprejem članov in tako je začela s tem dnevom poslovati skupina J. S. Z. pri nas. Vabljeni ste vsi, ki ste bili že zadnjič na shodu, in tudi vsi tisti, ki ste bili zadnjič namenjeni priti, da pristopite k novi organizaciji. Večkrat se bo vršilo zanimivo predavanje o gospodarskem predmetu in o delavskem in ženskem vprašanju.

s Martin pri Velenju. Naša prireditel na Be- lo nedeljo se je obnesla v enem vziru prav dobro, v drugem oziru pa bolj slabo. Prav dobro je bilo izvajanje lepe in pomenljive igre: „Večna mladost in večna lepota“, kar je pričala globoka tišina in pazljivost gledalcev pri raznih resnih prizorih. Slaba pa je bila prireditel v tem oziru, ker se je zelo malo domačih faranov odzvalo povabilu, ko se vendar prirejajo igre v prvi vrsti za domače ljudi in za pokritje dolga, ki teži na našem Društvenem Domu. Hvalo pa moramo izreči nekaterim tržanom iz Velenja in mnogobrojnim udeležnikom iz sosednjih župnij: iz Škal, St. Ilja, St. Andraža i. dr., ki so se z veseljem odzvali našemu povabilu. Ker je ta igra globoko verske vsebine in kot taka posebno sodi na naše odre, so bo še enkrat uprizorila.

Konjiški okraj.

k Tepanje. Mladina iz naše vasi naprej za dobro in sveto stvar!; to je vsebina zadnjega članka. Mladino pa morajo tudi stariši navduševati in priganjati za pravo stvar, ker sama težko najde pravo pot. Tudi lepe vzglede mora imeti mladina. Kje so pa naši zanesljivi katoliško-slovenski možje? Kdo je z odprtimi usti poslušal in strmel nad nauki socialnega demokrata, namesto da bi ga bili zavrnili? Tudi dobrih listov nam manjka. Le preštejmo, koliko hiš ima „Slovenskega Gospodarja“, „Naš Dom“, „Domoljuba“, „Bogoljuba“, „Glasnika“ itd.!

k Ziče. Ko so bile dne 3. aprila v sosednjih Ločah občinske volitve, so se tudi nekateri Zičani silno trudili, da bi pripomogli štajerčijanski stranki v Ločah do zmage nad slovensko kmečko stranko. Med temi agitatorji so bili nekateri taki, kateri so se pred leti prištevali po vzorcu liberalcev „med navdušene“ Slovence. Žalostno, a resnično!

k Loče. Pri občinskih volitvah za našo občino so zmagali nasprotniki slovenske kmečke stranke. — Ljudje, kateri so od vseh vetrov priromali v naš kraj in žive od naših grošev, so se na vso moč trudili, da ne bi prišel kak slovenski kmet v občinski odbor. Zal, da jim je nasedlo na limanice več mož, ki sicer niso bili dosedaj na strani nemškutarjev, ampak so se štel med zveste sinove slovenske matere. Premotil jih je graščinski bič in čudno prijazni obrazi naših nemškutarjskih kolovodij.

Celjski okraj.

c Dramlje. Nepričakovana izguba je začela pred kratkim drameljsko Marijino družbo in Dekliško zvezo. Nemila smrt nam je iz naše sredine dne 9. marca vzela Miciko Zabukošek, katere je bila prvo nedeljo še pri sv. maši in popoldne pri molitveni uri, a drugo nedeljo je bila že položena na mrtvaški oder. Jezus ji je izkazal ljubezen že kar na tem svetu s tem, da ga je zamogla še ravno prvi petek zadnjic sprejeti za popotnico v dolgo večnost. Ogromno mladenk je prihitelo z Marijino zastavo na njen dom, kjer sta prav do solz ginjeno govorili v slovo dve pjeni tovarišici. Prva je govorila Nežika Plajhner. Lizika Leber pa se je v imenu tovarišic poslovila od rajne. — Ni pa še bila pozabljena prva žalost, ko nas je dohitela že druga. Dne 2. aprila se je poslovila od nas že druga zelo vzgledna Marijina hčerka ter odbornica in govornica drameljske Dekliške zveze. Mučila jo je neizprosna jetika. Že eno leto prenašala jo je zelo voljno. Tudi tega pogreba smo se udeležile z zastavo Marijine družbe. Na svidenje nad zvezdami!

c Nova Cerkev. Dne 12. aprila je padlo precej snega. Dne 14. aprila je kazal toplomer mraza 5 stopinj C. To bode precej škode za vinograde in sadno drevje, ki je že odgnalo in močno cvetelo. Zgodnje toplote se nam ni nikdar veselili.

c Nova Stifla. Tukaj živi nekdo, ki mu noč in dan roji samo to po glavi, kako bi komu kakšno kaznen naklonil. Zlasti ima na piki streljanje in menda zmeraj posluša, kje bo kaj počilo, da bi šel takoj ovaditi. Pa ne iz kakšnega dobrega namena, ampak iz gole škodoželjnosti. Tako je bil tudi fant, ki je parkrat brez dovoljenja iz možnarja ustrelil, kaznovan z zaporom. Dotičnik pa mora skrbeti za svojo, že več let bolno mater, in ker ni drugega pri niši, je ubogi materi odvzeta edina podpora. Ali bo sedaj ovaduh, ki je iz same škodoželjnosti in ker dotični fant ne trobi v njegov napredni rog, napravil ovadbo, imel toliko krščanske ljubezni, da bi za to mater mesto sina skrbel? Letos o Veliki noči pa, ker se je za streljanje pri Vstajenju dobilo dovoljenje, se je isto od neke strani hotelo zabraniti s tem, da se je možnarje poskrilo in deloma pokradlo. To je pa že res višek zlobnosti. Ker je pa tatvina tudi po državnih postavah prepovedana, ne pa samo streljanje brez dovoljenja, naj pa napredni ovaduh tudi tega tatu poišče in ga magari za ušesa vleče v Gornji Grad.

c Zg. Savinjska dolina. „Slov. Gospodar“ je dne 13. marca t. l. objavil članek: „Za korist in lepoto domačega kraja“. Ta članek ima gotovo jako blagi namen in naša želja je tudi samo ta, da bi lepe in blage besede padle na rodovitna tla. Ceste so gotovo jako važne. Lepe in udobne ceste pričajo, da skrbi prebivalstvo za lepoto svojega domačega kraja. Poprej je bil v vsaki vasi vaški načelnik, kojega glavna skrb je bila, da so posestniki ceste, katere so potrebovali, brezplačno posipali. Sedaj pa posestniki nočejo tega več storiti ter pravijo, da tlake ni več ter zahtevajo, da se vse ceste vzdržujejo in posipajo na občinske stroške. Le-ti pač ne pomislijo, koliko škodujejo sebi in drugim, kajti vsled tega silno rastejo občinske doklade, katere moramo plačevati in katere postajajo že naravnost neznosne. Ako bi pa ceste sami posipali, bi prihranili mnogo stroškov občini in bi tako mnogo storili za povzdigo splošnega blagostanja med občani. Da torej ne bomo imeli še večjih občinskih doklad, delujmo vsi v pravi krščanski ljubezni za blagostanje in lepoto domačega kraja ter skrbimo, da se ceste ne bodo posipale na stroške občine, ampak storimo to sami v pravi krščanski ljubezni, kar nam bo vsem tudi v korist in gmočno blagostanje.

Agitirajte za naš list!